

Suvestinė redakcija nuo 2007-12-15 iki 2009-12-27

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1999, Nr. [97-2775](#), i. k. 0991010ISTAIII-1370

Nauja redakcija nuo 2009-12-28:

Nr. [XI-550](#), 2009-12-10, Žin. 2009, Nr. 153-6888 (2009-12-28), i. k. 1091010ISTA00XI-550

LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKĖJIMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO Į S T A T Y M A S

2003 m. birželio 5 d. Nr. IX-1596
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis Įstatymas nustato:
 - 1) kredito įstaigų ir klientų santykius atliekant mokėjimus;
 - 2) mokėjimų tvarką.
2. Įstatymas skirtas užtikrinti šio Įstatymo priede nurodytų Europos Sąjungos teisės aktų taikymą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Autentiškumo patvirtinimo procedūra** – kredito įstaigos arba kredito įstaigos ir kliento susitarimu numatyta procedūra, kurios metu nustatoma, ar tikrai mokėjimo nurodymą, mokėjimo nurodymo pakeitimą arba mokėjimo nurodymo atšaukimą pateikė asmuo, kuris mokėjimo nurodyme yra įvardytas kaip mokėtojas arba gavėjas. Elektroninėmis mokėjimo priemonėmis sudarytų mokėjimo nurodymų autentiškumas nustatomas naudojant tapatybės patvirtinimo priemones.
2. **Banko darbo diena** – diena, kurios metu kredito įstaiga vykdo mokėjimo nurodymus.
3. **Debeto pervedimas** – gavėjo inicijuotas sandoris, kai mokėtojo arba gavėjo kredito įstaigai pateiktas mokėjimo nurodymas vykdomas mokėtojo lėšoms pervesti gavėjui į jo sąskaitą kredito įstaigoje. Gavėjas turi teisę pateikti mokėjimo nurodymą, jeigu turi rašytinį mokėtojo sutikimą nurašyti lėšas iš jo sąskaitos ir šis sutikimas yra pateiktas mokėtojo kredito įstaigai.
4. **Elektroninės mokėjimo priemonės** – nuotolinės prieigos mokėjimo priemonės ir elektroniniai pinigai.
5. **Elektroninės mokėjimo priemonės naudotojas (toliau – naudotojas)** – kredito įstaigos klientas, kuriam kredito įstaiga suteikia elektroninę mokėjimo priemonę.
6. **Elektroniniai pinigai** – piniginė vertė, kaip naudotojo reikalavimo kredito įstaigai išraiška, saugoma kredito įstaigos išleistoje priemonėje (kortelės, kompiuterio ar kitos įrangos atmintyje). Panaudojus tapatybės patvirtinimo priemonę, jie gali būti panaudoti mokėjimams bet kuriam gavėjui, galinčiam priimti tokius mokėjimus, ir (ar) naudotojui gryniesiems pinigams gauti.
7. **Finansinis padengimas** – mokėjimo nurodymui įvykdyti reikalingų lėšų buvimas mokėtojo sąskaitoje, esančioje mokėtojo kredito įstaigoje, arba grynųjų pinigų įmokėjimas kredito įstaigai ir (ar) mokėtojo kredito įstaigos įsipareigojimas suteikti mokėtojui kreditą mokėjimo nurodymui įvykdyti.
8. **Gavėjas** – asmuo, kuriam mokėtojas perduoda lėšas.
9. **Gavėjo kredito įstaiga** – kredito įstaiga, kuri į mokėjimo nurodyme nurodyto gavėjo sąskaitą, tvarkomą toje kredito įstaigoje, turi įskaityti mokėtojo lėšas.
10. **Klientas** – mokėtojas arba gavėjas.

11. **Komisinis atlyginimas** – už mokėjimo nurodymų vykdymą mokėtinas kliento atlyginimas kredito įstaigai.

12. **Kredito pervedimas** – mokėtojo inicijuotas sandoris, kai mokėtojo kredito įstaigai pateiktas mokėjimo nurodymas vykdomas mokėtojo lėšoms pervesti gavėjui į jo sąskaitą kredito įstaigoje.

13. **Mokėjimas** – mokėtojo lėšų perdavimas gavėjui tiesiogiai grynaisiais pinigais arba negrynųjų pinigų pervedimas per pasirinktas kredito įstaigas. Pervedant lėšas mokėtojas ir gavėjas gali būti tas pats asmuo. Lėšos apima tiek grynuosius, tiek negrynuosius pinigus.

14. **Mokėjimo nurodymas (mokėjimo pavedimas)** – mokėtojo arba gavėjo raštu arba elektroninėmis mokėjimo priemonėmis sudarytas nurodymas kredito įstaigai pervesti lėšas gavėjui.

15. **Mokėjimo nurodymo pateikėjas** – mokėtojas arba gavėjas, kuris mokėjimo nurodymą pateikia tiesiogiai mokėtojo kredito įstaigai, arba gavėjo kredito įstaiga, kuri gavėjo mokėjimo nurodymą persiunčia mokėtojo kredito įstaigai ar pagal gavėjo nurodymą sudaro mokėjimo nurodymą ir pateikia jį mokėtojo kredito įstaigai.

16. **Mokėjimo nurodymo priėmimas** – momentas, kai mokėtojo kredito įstaiga prisiima įsipareigojimą vykdyti mokėjimo nurodymą.

17. **Mokėjimo sistema** – sistema, apibrėžta Atsiskaitymų baigtinumo mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose įstatyme.

18. **Mokėtojas** – asmuo, kuris perduoda lėšas gavėjui.

19. **Mokėtojo kredito įstaiga** – kredito įstaiga, kuriai mokėtojas paveda įvykdyti savo arba gavėjo pateiktą mokėjimo nurodymą.

20. **Naudotojo inicijuota operacija** – operacija, inicijuota elektronine mokėjimo priemone, panaudojus tapatybės patvirtinimo priemonę (-es), arba inicijuota be elektroninės mokėjimo priemonės pateikimo ir neatsižvelgiant į tai, ar buvo panaudota tapatybės patvirtinimo priemonė, operacija, dėl kurios įvykdymo naudotojas nepateikė prieštaravimų naudotojo ir kredito įstaigos sudarytoje sutartyje nustatyta tvarka ir terminais arba kredito įstaiga įrodo, kad tai naudotojo inicijuota operacija.

21. **Nuotolinės prieigos mokėjimo priemonės** – priemonės, leidžiančios naudotojui elektroniniu būdu sudaryti nurodymus kredito įstaigai dėl disponavimo toje kredito įstaigoje jo sąskaitoje turimomis lėšomis. Naudojantis šiomis priemonėmis (naudotojo kompiuteryje įdiegta kredito įstaigos programine įranga, programine įranga, esančia kredito įstaigos interneto tarnybinėje stotyje, telefono ryšio įranga, kredito įstaigos išleista kortele (debeto, kredito ar kt.) ir kitomis priemonėmis), paprastai reikia tapatybės patvirtinimo.

22. **Palūkanų norma** – Lietuvos banko kas mėnesį skelbiamas rezidentams komercinių bankų suteiktų paskolų nacionaline valiuta aritmetinis svertinis metinių palūkanų normų vidurkis.

23. **Tapatybės patvirtinimo priemonės** – elektroninės mokėjimo priemonės naudotojo parašas, jam suteiktas asmens tapatybės nustatymo kodas (PIN) arba kredito įstaigos suteiktos kitos priemonės (slaptažodžiai, slapti kodai, raktai, biometrinės priemonės ir pan.), skirtos elektroninės mokėjimo priemonės naudotojo tapatybei patvirtinti.

24. **Tarpininkas** – kredito įstaiga, kuri nėra nei mokėtojo kredito įstaiga, nei gavėjo kredito įstaiga, bet dalyvauja vykdant mokėjimo nurodymus.

25. **Tarptautinis kredito pervedimas** – kredito pervedimas, kai lėšos per tam tikroje valstybėje esančią kredito įstaigą arba jos skyrių pervedamos gavėjui į kredito įstaigą arba jos skyrių kitoje valstybėje.

26. **Valstybė narė** – valstybė Europos Sąjungos narė arba Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybė.

27. **Vartotojas** – fizinis asmuo, kuris su kredito įstaiga sudaro sutartį, kad ši teiks paslaugas asmeniniams, šeimos arba namų ūkio poreikiams, nesusijusiems su jo profesija ar verslu, tenkinti.

3 straipsnis. Įstatymo taikymo sritis

1. Šio Įstatymo 5 straipsnio 2 ir 4 dalys, 7 straipsnio 7 ir 9 dalys bei 10 ir 12 straipsniai netaikomi vykdant tarptautinius kredito pervedimus. Šio Įstatymo 6 straipsnio 2 dalis netaikoma vykdant kredito ir debeto pervedimus Lietuvos Respublikoje. Jeigu kredito įstaiga klientui suteikia galimybę sudaryti mokėjimo nurodymus elektroninėmis mokėjimo priemonėmis, vykdant kredito ir debeto pervedimus bei tarptautinius kredito pervedimus, kredito įstaigoms papildomai taikomi šio Įstatymo 17–21 straipsniuose nustatyti reikalavimai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1351](#), 2007-12-05, Žin., 2007, Nr. 132-5355 (2007-12-15), i. k. 1071010ISTA00X-1351

2. Šio Įstatymo nuostatos taikomos atliekant tarptautinius kredito pervedimus valstybių narių nacionalinėmis valiutomis ir eurai, kai ekvivalento sumos ne didesnės kaip 50000 eurų. Šie pervedimai atliekami norint pervesti lėšas gavėjui per vienos valstybės narės kredito įstaigą arba jos skyrių į kredito įstaigą arba jos skyrių kitoje valstybėje narėje. Pervedimus atlikti paveda kiti asmenys, o ne kredito įstaigos, draudimo įmonės, investicinės bendrovės ir finansų maklerio įmonės. Taikant šio Įstatymo 14, 15 ir 16 straipsnių reikalavimus, valstybės narės kredito įstaigos skyriai, teikiantys paslaugas skirtingose valstybėse narėse, laikomi savarankiškais kredito įstaigomis.

3. Šio Įstatymo nuostatos, išskyrus 13–16 straipsnius, taikomos atliekant ir kitus, nei nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, tarptautinius kredito pervedimus. Šio Įstatymo 13–16 straipsnių nuostatos taikomos tada, kai kliento ir kredito įstaigos sutartis arba kredito įstaigos veiklos taisyklės nenustato ko kita.

4. Šio Įstatymo 17–21 straipsniuose nustatyti reikalavimai kredito įstaigoms netaikomi, kai jos elektronines mokėjimo priemones suteikia kitoms kredito įstaigoms, draudimo įmonėms, investicinėms bendrovėms ir finansų maklerio įmonėms.

5. Šis Įstatymas netaikomas, kai Civilinio proceso kodekso ir (arba) kitų teisės aktų nustatyta tvarka vykdomas priverstinis lėšų išieškojimas (nurašymas) iš kredito įstaigoje esančios mokėtojo sąskaitos.

4 straipsnis. Mokėjimų tvarka

1. Mokėjimai grynaisiais pinigais atliekami mokėtojo ir gavėjo susitarimu nustatytais sąlygomis ir tvarka.

2. Mokėjimai negrynaisiais pinigais atliekami šio Įstatymo nustatyta tvarka.

ANTRASIS SKIRSNIS KREDITO IR DEBETO PERVEDIMŲ ATLIKIMAS

5 straipsnis. Mokėjimo nurodymų vykdymo bendrosios sąlygos

1. Kredito įstaigos vykdo klientų mokėjimo nurodymus kredito ir debeto pervedimus atlikti kliento ir kredito įstaigos banko sąskaitos sutartyje ir (ar) kredito įstaigos veiklos taisyklėse nustatytais sąlygomis. Banko sąskaitos sutartyje ir kredito įstaigos veiklos taisyklėse negali būti sąlygų, kurios pablogintų kliento padėtį, palyginti su ta, kurią nustato šis Įstatymas.

2. Kredito įstaigos bendru susitarimu gali patvirtinti mokėjimo nurodymų vykdymo tarp kredito įstaigų Lietuvos Respublikoje tvarką, tačiau ši tvarka negali sumažinti šiame Įstatymo skirsnyje nustatytų kredito įstaigų įsipareigojimų klientams.

3. Būtinai mokėjimo nurodymo turinio rekvizitai: lėšų suma, jos mokėtojas ir gavėjas bei mokėtojo ir gavėjo sąskaitos kredito įstaigoje. Kai mokėtojas įmoka į mokėtojo kredito įstaigą grynuosius pinigus, jo sąskaita mokėjimo nurodyme nenurodoma. Kredito įstaigos bendru susitarimu gali nustatyti ir kitus Lietuvos Respublikoje naudojamų mokėjimo nurodymų turinio rekvizitus, o raštu sudaromiems mokėjimo nurodymams gali nustatyti vienodą formą. Mokėjimo nurodymo forma ir turinys turi atitikti šio Įstatymo ir kredito įstaigų veiklos taisyklių nustatytus reikalavimus.

4. Žemės ūkio produkcijos pirkėjų mokėjimo nurodymuose, be šio straipsnio 3 dalyje išvardytų rekvizitų, nurodomi ir Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatyme nustatyti rekvizitai.

6 straipsnis. Informavimas apie mokėjimo nurodymų vykdymą

1. Kredito įstaigos savo klientams privalo sudaryti sąlygas susipažinti su raštu išdėstytomis aiškiomis ir lengvai suprantamomis mokėjimo nurodymų vykdymo sąlygomis, o jei yra galimybė, skelbti jas elektroninėmis ryšio priemonėmis. Šiose sąlygose turi būti nurodyta:

1) už mokėjimo nurodymo vykdymą kliento mokėtinas komisinis atlyginimas arba jo apskaičiavimo metodas ir mokėjimo būdas;

2) terminas, per kurį turi būti įvykdytas mokėtojo mokėjimo nurodymas, ir konkreti termino pradžia;

3) terminas, per kurį gavėjo kredito įstaiga pagal gavėjo nurodymą sudarytą mokėjimo nurodymą turi pateikti mokėtojo kredito įstaigai;

4) terminas, per kurį gavėjo kredito įstaiga gautas lėšas turi įskaityti į gavėjo sąskaitą;

5) kuo remiantis nustatomas užsienio valiutos keitimo santykis, jeigu operacijos metu būtų keičiama valiuta;

6) kokiais atvejais ir iki kada mokėtojas arba gavėjas gali pakeisti ar atšaukti mokėjimo nurodymą;

7) terminas, per kurį klientas gali pateikti skundą kredito įstaigai, taip pat žalos atlyginimo bei ginčų nagrinėjimo tvarka.

2. Kredito įstaigos apie įvykdytą mokėjimo nurodymą aiškiai ir lengvai suprantamai informuoja savo klientus raštu arba elektroninėmis ryšio priemonėmis, jei klientas raštu tokios informacijos neatsisako. Į šią informaciją įeina:

1) nuoroda, leidžianti klientui atpažinti mokėjimo nurodymą;

2) mokėjimo nurodymo suma;

3) komisinio atlyginimo suma;

4) valiutos keitimo santykis, jeigu operacijos metu buvo keičiama valiuta.

3. Jeigu mokėtojas į mokėtojo kredito įstaigą įmoka grynuosius pinigus, šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją kredito įstaigos teikia kliento pareikalavimu.

7 straipsnis. Kredito įstaigų ir klientų pareigos vykdant mokėjimo nurodymus

1. Kredito įstaigos ir klientai privalo laikytis autentiškumo patvirtinimo procedūros.

2. Jeigu mokėjimo nurodymo, mokėjimo nurodymo pakeitimo, mokėjimo nurodymo atšaukimo autentiškumas patikrintas remiantis autentiškumo patvirtinimo procedūra, laikoma, kad nurodymą pateikė klientas.

3. Šio straipsnio 2 dalis netaikoma, jeigu klientas įrodo, kad kredito įstaigos gautą mokėjimo nurodymą, mokėjimo nurodymo pakeitimą, mokėjimo nurodymo atšaukimą pateikė kitas asmuo, o ne:

1) dabartinis kliento darbuotojas;

2) asmuo, kurio santykiai su klientu suteikė jam galimybę pasinaudoti autentiškumo procedūra.

4. Kai kredito įstaiga įrodo, kad dėl kliento kaltės autentiškumo patvirtinimo procedūra pasinaudojo tokios teisės neturintis asmuo, kredito įstaigos gautas mokėjimo nurodymas, mokėjimo nurodymo pakeitimas, mokėjimo nurodymo atšaukimas laikomi kliento pateiktais ir šio straipsnio 3 dalis nėra taikoma.

5. Mokėjimo nurodymo pateikėjas atsako už kredito įstaigai pateikto mokėjimo nurodymo rekvizitų teisingumą. Jeigu kredito įstaiga ir klientas susitarė dėl klaidų mokėjimo nurodymo rekvizituose nustatymo procedūros ir kredito įstaiga pagal šią procedūrą privalėjo nustatyti klaidas mokėjimo nurodymo rekvizituose, kredito įstaiga atsako už klaidingo mokėjimo nurodymo įvykdymo padarinius.

6. Mokėtojas įsipareigoja pateikti mokėtojo kredito įstaigai finansinį padengimą mokėjimo nurodymui įvykdyti ne vėliau kaip mokėjimo nurodyme nurodytą mokėjimo nurodymo įvykdymo datą.

7. Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatyme nustatytu atveju žemės ūkio produkcijos pardavėjo pateiktas mokėjimo nurodymas įvykdyti debeto pervedimą priimamas, nors mokėtojo sąskaitoje ir nėra pakankamai lėšų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-2404](#), 2004-07-15, *Žin.*, 2004, Nr. 116-4336 (2004-07-27), i. k. 1041010ISTA0IX-2404

8. Mokėtojo kredito įstaiga negali imti atlyginimo už tai, kad mokėjimo nurodymui įvykdyti mokėtojas įmoka grynuosius pinigus.

9. Mokėtojo kredito įstaiga negali išskaičiuoti komisinio atlyginimo už mokėjimo nurodymo vykdymą iš mokėjimo nurodymo sumos. Jeigu mokėtojo kredito įstaiga pažeidė šį reikalavimą, ji mokėtojo reikalavimu privalo pervesti visą išskaičiuotą sumą gavėjui, jeigu mokėtojas nepareikalauja, kad ta suma būtų perduota jam arba įskaityta į jo sąskaitą.

8 straipsnis. Mokėjimo nurodymo priėmimas arba atmetimas

1. Atlikdama debeto pervedimus, gavėjo kredito įstaiga, gavusi gavėjo mokėjimo nurodymą, privalo įsitikinti, ar mokėjimo nurodymas turi visus būtinus rekvizitus, ar įvykdytos kitos gavėjo kredito įstaigos sąlygos, jeigu jos yra nustatytos.

2. Atlikdama debeto pervedimus, gavėjo kredito įstaiga, jeigu gavėjo ir mokėtojo kredito įstaigos nesutampa, gautą gavėjo mokėjimo nurodymą privalo pateikti mokėtojo kredito įstaigai gavėjo kredito įstaigos ir gavėjo sutartais terminais. Gavėjo kredito įstaiga gali įsipareigoti pranešti gavėjui, kad mokėjimo nurodymą gavo.

3. Atlikdama debeto pervedimus, gavėjo kredito įstaiga, kuri gavo gavėjo mokėjimo nurodymą, neatitinkantį šio straipsnio 1 dalyje nurodytų reikalavimų, privalo apie tai pranešti gavėjui ir nurodyti priežastį tą pačią banko darbo dieną, išskyrus atvejį, kai nepakanka turimos informacijos gavėjui atpažinti.

4. Mokėtojo arba gavėjo mokėjimo nurodymas laikomas mokėtojo kredito įstaigos priimtu, kai mokėjimo nurodymas, gautas mokėtojo kredito įstaigos, turi visus rekvizitus, būtinus jį įvykdyti, mokėtojas pateikė finansinį padengimą (išskyrus šio Įstatymo 7 straipsnio 7 dalyje nustatytą atvejį) ir mokėtojo kredito įstaiga šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka nepranešė mokėjimo nurodymo pateikėjui, kad atsisako priimti mokėjimo nurodymą. Mokėtojo kredito įstaiga gali įsipareigoti pranešti mokėtojui apie mokėjimo nurodymo priėmimą.

5. Mokėtojo kredito įstaiga, kuri atsisako priimti mokėjimo nurodymą, privalo su mokėjimo nurodymo pateikėju sutarta forma pranešti mokėjimo nurodymo pateikėjui apie mokėjimo nurodymo atmetimą ir nurodyti priežastį tą pačią banko darbo dieną, išskyrus atvejį, kai nepakanka turimos informacijos nurodymo pateikėjui atpažinti.

6. Mokėtojo kredito įstaiga, kuri gauna mokėjimo nurodymą vėliau negu toje kredito įstaigoje nustatytas laikas priimti tokius nurodymus, turi teisę laikyti, kad mokėjimo nurodymas gautas kitą banko darbo dieną.

9 straipsnis. Mokėjimo nurodymo įvykdymas

1. Mokėjimo nurodymas laikomas įvykdytu, kai kredito įstaiga įrašo lėšas į gavėjo sąskaitą, jeigu mokėtojo ir gavėjo kredito įstaiga yra ta pati. Jeigu mokėtojo ir gavėjo kredito įstaigos yra skirtingos, mokėjimo nurodymas laikomas įvykdytu, kai gavėjo kredito įstaiga pagal mokėjimo nurodymą gauna lėšas iš mokėtojo kredito įstaigos.

2. Įvykdžius mokėjimo nurodymą, pasibaigia mokėtojo mokėjimo nurodymo sumos dydžio pinigine prievole gavėjui.

3. Kredito įstaiga neatsako už mokėtojų ir gavėjų tarpusavio pretenzijas dėl atsiskaitymo prievolių, kai nėra kredito įstaigos kaltės.

10 straipsnis. Mokėjimo nurodymo įvykdymo terminai

1. Mokėtojo kredito įstaiga, priėmusi mokėjimo nurodymą, turi jį įvykdyti tą pačią banko darbo dieną, jeigu mokėtojo ir gavėjo kredito įstaiga yra ta pati. Jeigu mokėtojo ir gavėjo kredito įstaigos skirtingos, mokėtojo kredito įstaiga, priėmusi mokėjimo nurodymą iki 12 valandos, turi jį įvykdyti tą pačią banko darbo dieną. Jeigu kredito įstaiga priėmė mokėjimo nurodymą po 12 valandos, ji privalo įvykdyti ne vėliau kaip kitą banko darbo dieną po mokėjimo nurodymo priėmimo. Jeigu mokėjimo nurodyme nurodyta vėlesnė jo vykdymo data, mokėjimo nurodymą kredito įstaiga privalo įvykdyti jame nurodytą banko darbo dieną.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyti terminai netaikomi šio Įstatymo 7 straipsnio 7 dalyje nustatytu atveju tol, kol mokėtojas nepateikia finansinio padengimo.

3. Gavėjo kredito įstaiga, jeigu mokėtojo ir gavėjo kredito įstaigos yra skirtingos, gavusi lėšas pagal mokėjimo nurodymą iš mokėtojo kredito įstaigos, privalo tą pačią banko darbo dieną įskaityti lėšas į gavėjo sąskaitą.

4. Jeigu informacija (duomenys) apie gavėją yra netikslūs, klaidingi arba pateiktos informacijos nepakanka gavėjui atpažinti (nustatyti), gavėjo kredito įstaiga ne vėliau kaip kitą banko darbo dieną po pasibaigusio mokėjimo nurodymo vykdymo termino praneša apie tai mokėtojo kredito įstaigai. Jeigu mokėtojo kredito įstaiga per dvi banko darbo dienas nepatikslinka gavėjo informacijos, gavėjo kredito įstaiga grąžina lėšas mokėtojo kredito įstaigai. Gavėjo kredito įstaiga, grąžindama lėšas mokėtojo kredito įstaigai, iš mokėjimo nurodymo sumos gali išskaičiuoti komisinį atlyginimą.

11 straipsnis. Mokėjimo nurodymo atšaukimas

1. Mokėjimo nurodymą gali mokėjimo nurodymo pateikėjas atšaukti tikrai tuo atveju, kai:

1) mokėtojo kredito įstaiga ir mokėjimo nurodymo pateikėjas susitarė, kad mokėtojo kredito įstaigos priimtas mokėjimo nurodymas gali būti atšauktas; ir

2) mokėtojo kredito įstaiga gavo nurodymą mokėjimo nurodymą atšaukti iki mokėjimo nurodymo įvykdymo momento.

2. Jeigu mokėtojo kredito įstaiga naudojami mokėjimo sistemos paslaugomis, į sistemą perduotų kredito įstaigos nurodymų atšaukimo tvarką nustato šios sistemos taisyklės.

3. Atlikdama debeto pervedimus gavėjo kredito įstaiga, gavusi gavėjo nurodymą atšaukti mokėjimo nurodymą, privalo mokėtojo kredito įstaigai pateikti nurodymą atšaukti gavėjo mokėjimo nurodymą.

4. Mokėtojo kredito įstaiga, iki šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyto momento gavusi nurodymą mokėjimo nurodymą atšaukti, neturi teisės vykdyti mokėjimo pagal gautą mokėjimo nurodymą. Jeigu, nepaisant nurodymo mokėjimo nurodymą atšaukti, mokėjimo nurodymas įvykdomas, mokėtojo kredito įstaiga grąžina mokėtojui finansinio padengimo sumą, pateiktą mokėjimo nurodymui įvykdyti. Mokėtojo kredito įstaiga turi teisę reikalauti, kad gavėjas grąžintų įvykdyto mokėjimo nurodymo sumą.

5. Šiame straipsnyje numatytos taisyklės taikomos ir mokėjimo nurodymo pakeitimo atveju.

12 straipsnis. Mokėjimo nurodymo neįvykdymas, klaidingas įvykdymas arba įvykdymo uždelsimas

1. Jeigu pasibaigus mokėjimo nurodymo įvykdymo terminui dėl mokėtojo kredito įstaigos nemokumo arba kitų priežasčių mokėtojo kredito įstaiga neįvykdo priimto mokėjimo nurodymo, ji privalo įskaityti į mokėtojo sąskaitą finansinio padengimo, pateikto mokėjimo nurodymui įvykdyti, sumą, palūkanas už laikotarpį nuo finansinio padengimo pateikimo kredito įstaigai dienos iki lėšų įskaitymo į mokėtojo sąskaitą dienos ir mokėtojo sumokėtą komisinį atlyginimą.

2. Jeigu mokėtojo kredito įstaigos įvykdyto mokėjimo nurodymo suma mažesnė už mokėtojo kredito įstaigos priimtą mokėjimo nurodymo sumą, mokėtojo kredito įstaiga privalo lėšų gavėjui sumokėti susidariusį skirtumą.

3. Jeigu mokėjimo nurodymas įvykdomas, tačiau mokėtojo kredito įstaigos įvykdyto mokėjimo nurodymo suma yra didesnė už šios kredito įstaigos priimto mokėjimo nurodymo sumą, mokėtojo kredito įstaiga turi teisę reikalauti, kad lėšų gavėjas sumokėtų skirtumą.

4. Jeigu mokėjimo nurodymas įvykdomas, tačiau mokėtojo kredito įstaiga laiku nevykdė šio Įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nurodytų įsipareigojimų, mokėtojo kredito įstaiga privalo už praleistą terminą mokėtojui sumokėti palūkanas. Palūkanos skaičiuojamos nuo mokėjimo nurodymo sumos už laikotarpį nuo banko darbo dienos, einančios po dienos, kurią mokėjimo nurodymas turėjo būti įvykdytas laikantis 10 straipsnio 1 dalyje nurodyto termino, iki mokėjimo nurodymo įvykdymo dienos. Jeigu termino praleidimas yra susijęs tik su dalimi mokėjimo nurodymo sumos, kredito įstaiga privalo sumokėti palūkanas tik už tą sumos dalį, kuri buvo pervesta praleidus terminą.

5. Gavėjo kredito įstaiga, laiku neįvykdžiusi 10 straipsnio 2 dalyje nurodyto reikalavimo, privalo už praleistą terminą gavėjui sumokėti palūkanas. Palūkanos skaičiuojamos nuo mokėjimo nurodymo sumos už laikotarpį nuo banko darbo dienos, einančios po lėšų gavimo gavėjo kredito įstaigoje dienos, iki lėšų įskaitymo į gavėjo sąskaitą dienos. Jeigu termino praleidimas susijęs tik su dalimi sumos, tai gavėjo kredito įstaiga privalo sumokėti palūkanas tik už tą sumos dalį, kuri buvo įskaityta į gavėjo sąskaitą praleidus terminą.

6. Šio straipsnio 1, 2, 3, 4, 5 dalys nepanaikina kitų teisių, kurias turi klientai ir kredito įstaigos, dalyvavusios vykdant mokėjimo nurodymą.

TREČIASIS SKIRSNIS

TARPTAUTINIŲ KREDITO PERVEDIMŲ ATLIKIMO YPATUMAI

13 straipsnis. Išskirtiniai kredito įstaigos įsipareigojimai

Jeigu klientas reikalauja, kredito įstaiga sutartyje su klientu ar kredito įstaigos veiklos taisyklėse nustatyta tvarka privalo prisiimti įsipareigojimą dėl mokėjimo nurodymo įvykdymo tikslaus termino ir kliento mokėtino tikslaus komisinio atlyginimo dydžio.

14 straipsnis. Kredito įstaigų įsipareigojimai dėl mokėjimo nurodymų įvykdymo termino

1. Mokėtojo kredito įstaiga turi užtikrinti, kad priimtas mokėtojo mokėjimo nurodymas būtų įvykdytas per sutartą su mokėtoju terminą, jeigu dėl tokio termino susitarta 13 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Jeigu sutarto termino nesilaikoma arba toks terminas nenustatytas ir jeigu penktąją banko darbo dieną, einančią po mokėjimo nurodymo priėmimo, mokėjimo nurodymas nebuvo įvykdytas, mokėtojo kredito įstaiga moka mokėtojui palūkanas. Palūkanos skaičiuojamos nuo mokėjimo nurodymo sumos už laikotarpį nuo banko darbo dienos, einančios po sutarto termino pabaigos, arba, jeigu toks terminas nenustatytas, nuo šeštosios banko darbo dienos, einančios po mokėjimo nurodymo priėmimo dienos, iki mokėjimo nurodymo įvykdymo datos. Jeigu termino nesilaikymas susijęs tik su mokėjimo nurodymo sumos dalimi, tai kredito įstaiga privalo sumokėti palūkanas tik už tą sumos dalį, kuri buvo pervesta praleidus terminą.

3. Jeigu per sutartą terminą arba, jeigu toks terminas nenustatytas, penktąją banko darbo dieną, einančią po mokėjimo nurodymo priėmimo, mokėjimo nurodymas nebuvo įvykdytas dėl tarpininko kaltės, mokėtojo kredito įstaiga gali reikalauti tarpininko atlyginti nuostolius.

4. Gavėjo kredito įstaiga turi įskaityti į gavėjo sąskaitą gautas lėšas per sutartą su gavėju terminą, jeigu dėl tokio termino susitarta 13 straipsnyje nustatyta tvarka.

5. Jeigu sutarto termino nesilaikoma arba toks terminas nenustatytas ir jeigu kitą banko darbo dieną, einančią po lėšų gavimo gavėjo kredito įstaigoje dienos, lėšos neįskaitomos į gavėjo sąskaitą, gavėjo kredito įstaiga gavėjui moka palūkanas. Palūkanos skaičiuojamos nuo mokėjimo nurodymo sumos už laikotarpį nuo banko darbo dienos, einančios po sutarto termino pabaigos, arba, jeigu toks terminas nenustatytas, nuo antrosios banko darbo dienos, einančios po lėšų gavimo gavėjo kredito įstaigoje dienos, iki lėšų įskaitymo į gavėjo sąskaitą datos. Jeigu termino

nesilaikymas susijęs tik su mokėjimo nurodymo sumos dalimi, tai gavėjo kredito įstaiga privalo sumokėti palūkanas tik už tą sumos dalį, kuri buvo pervesta praleidus terminą.

6. Palūkanos pagal šio straipsnio 2 ir 5 dalis nemokamos, jeigu mokėtojo arba gavėjo kredito įstaiga įrodo, kad dėl termino nesilaikymo kaltas mokėtojas arba gavėjas.

7. Šio straipsnio 2, 5 ir 6 dalys nepanaikina kitų teisių, kurias turi klientai ir kredito įstaigos, dalyvavusios vykdant mokėjimo nurodymą.

15 straipsnis. Reikalavimai kredito įstaigoms dėl komisinio atlyginimo už mokėjimo nurodymo vykdymą išskaičiavimo

1. Mokėtojo kredito įstaiga, tarpininkas ir (ar) gavėjo kredito įstaiga turi pervesti visą mokėjimo nurodyme nurodytą sumą, jeigu mokėtojas nenurodo, kad komisinį atlyginimą už mokėjimo nurodymo vykdymą turi visiškai arba iš dalies padengti gavėjas. Jeigu mokėtojas nurodo, kad komisinį atlyginimą už mokėjimo nurodymo vykdymą visiškai arba iš dalies padengs gavėjas, gavėjo kredito įstaiga, įskaičiusi lėšas į gavėjo sąskaitą, privalo 6 straipsnio 2 dalyje numatytoje informacijoje nurodyti iš gavėjo išskaičiuotą sumą.

2. Gavėjo kredito įstaiga negali imti atlyginimo už lėšų įskaitymą į gavėjo sąskaitą.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys neatima iš gavėjo kredito įstaigos teisės reikalauti atlyginimo iš gavėjo pagal banko sąskaitos sutartį už jo sąskaitos tvarkymą. Gavėjo kredito įstaiga negali už gavėjo sąskaitos tvarkymą imti tokio atlyginimo, kurį nustatant būtų pažeisti šio straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimai.

4. Jeigu mokėtojo kredito įstaiga arba tarpininkas išskaičiavo komisinį atlyginimą iš mokėjimo nurodymo sumos pažeisdami šio straipsnio 1 dalyje nustatytą reikalavimą, mokėtojo kredito įstaiga mokėtojo reikalavimu turi pervesti gavėjui visą išskaičiuotą sumą, jeigu mokėtojas nepareikalauja, kad ta suma būtų perduota jam arba įskaityta į jo sąskaitą.

5. Jeigu tarpininkas išskaičiavo komisinį atlyginimą pažeisdamas šio straipsnio 1 dalyje nustatytą reikalavimą, jis turi pervesti visą išskaičiuotą sumą mokėtojo kredito įstaigai arba, jeigu mokėtojo kredito įstaiga to reikalauja, gavėjui.

6. Jeigu reikalavimas įvykdyti mokėtojo mokėjimo nurodymą pažeidžiamas dėl gavėjo kredito įstaigos kaltės, įstaiga atsako už visos neteisingai išskaičiuotos sumos grąžinimą gavėjui.

16 straipsnis. Reikalavimas kredito įstaigoms grąžinti lėšas, jeigu mokėjimo nurodymas nėra įvykdytas

1. Jeigu pasibaigus mokėtojo kredito įstaigos ir mokėtojo sutartam terminui arba, jeigu toks terminas nenustatytas, pasibaigus 14 straipsnio 2 dalyje nustatytam mokėtojo kredito įstaigos priimtam mokėjimo nurodymo įvykdymo terminui, mokėjimo nurodymas nėra įvykdytas, mokėtojo reikalavimu mokėtojo kredito įstaiga, išliekant mokėtojo teisei pareikšti kitas pretenzijas, turi įskaityti į mokėtojo sąskaitą:

1) mokėjimo nurodymo sumą mokėjimo valiuta, kurios ekvivalentas neviršytų 12500 eurų;

2) palūkanas, apskaičiuotas nuo mokėjimo nurodymo sumos už laikotarpį nuo mokėjimo nurodymo priėmimo iki lėšų įskaitymo į mokėtojo sąskaitą datos;

3) mokėtojo sumokėtą komisinį atlyginimą.

2. Mokėtojo kredito įstaiga šio straipsnio 1 dalyje nurodytas sumas turi įskaityti į mokėtojo sąskaitą ne vėliau kaip per 14 banko darbo dienų po mokėtojo reikalavimo pateikimo datos, jeigu per tą laiką mokėjimo nurodymas neįvykdomas.

3. Mokėtojas reikalavimą įskaityti į jo sąskaitą šio straipsnio 1 dalyje nustatytas sumas gali pateikti tik pasibaigus mokėtojo kredito įstaigos ir mokėtojo sutartam terminui arba, jeigu toks terminas nenustatytas, pasibaigus 14 straipsnio 2 dalyje nustatytam mokėjimo nurodymo įvykdymo terminui.

4. Šio straipsnio 1 dalyje mokėtojo kredito įstaigai nustatyti reikalavimai taip pat taikomi ir tarpininkams. Priėmęs mokėjimo nurodymą, tarpininkas turi kredito įstaigai, jam nurodžiusiai įvykdyti mokėjimo nurodymą, kompensuoti mokėjimo nurodymo sumą, įskaitant su pervedimu

susijusias išlaidas ir palūkanas. Jeigu mokėjimo nurodymas nebuvo įvykdytas dėl klaidų arba neišsamių rekvizitų minėtos kredito įstaigos pateiktuose nurodymuose, tarpininkas turi imtis protingų pastangų grąžinti šiai įstaigai mokėjimo nurodymo sumą.

5. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos, jeigu mokėjimo nurodymas nebuvo įvykdytas dėl gavėjo kredito įstaigos pasirinkto tarpininko kaltės. Šiuo atveju gavėjo kredito įstaiga privalo sumokėti gavėjui mokėjimo nurodymo sumą mokėjimo valiuta, kurios ekvivalentas neviršytų 12500 eurų.

6. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos, jeigu mokėjimo nurodymas nebuvo įvykdytas dėl klaidos arba neišsamių rekvizitų mokėtojo mokėjimo nurodymuose, pateiktuose mokėtojo kredito įstaigai, arba jeigu mokėjimo nurodymo neįvykdė mokėtojo konkrečiai pasirinktas tarpininkas. Mokėtojo kredito įstaiga arba kita kredito įstaiga, dalyvavusi vykdant šį mokėjimo nurodymą, turi imtis protingų pastangų grąžinti mokėjimo nurodymo sumą. Mokėtojo kredito įstaiga atgautą sumą privalo įskaityti į mokėtojo sąskaitą. Kredito įstaigos, grąžindamos atgautas sumas, neprivalo grąžinti komisinio atlyginimo bei susikaupusių palūkanų ir gali išskaičiuoti su lėšų susigrąžinimu susijusias išlaidas.

KETVIRTASIS SKIRSNIS ELEKTRONINĖS MOKĖJIMO PRIEMONĖS

17 straipsnis. Kredito įstaigos ir kliento sutartis dėl elektroninių mokėjimo priemonių naudojimo

Mokėjimo nurodymus dėl sąskaitoje esančių lėšų klientai gali teikti elektroninėmis mokėjimo priemonėmis. Klientai ir kredito įstaigos sutartį dėl elektroninių mokėjimo priemonių suteikimo ir naudojimo disponuojant sąskaitoje esančiomis lėšomis turi sudaryti rašytine arba jai prilyginta forma.

18 straipsnis. Informacijos apie elektroninių mokėjimo priemonių suteikimo ir naudojimo sutarties sąlygas pateikimas

1. Sudarydamos elektroninių mokėjimo priemonių suteikimo ir naudojimo sutartį, kredito įstaigos turi supažindinti naudotoją su elektroninių mokėjimo priemonių suteikimo ir naudojimo sąlygomis, o jeigu sąlygos neapirtos sutartyje, pateikti jas naudotojui per protingą terminą iki elektroninės mokėjimo priemonės suteikimo. Aiškios ir lengvai suprantamos sąlygos turi būti pateiktos raštu arba elektroninėmis ryšio priemonėmis.

2. Elektroninių mokėjimo priemonių suteikimo ir naudojimo sutartyje turi būti:

1) apibūdinta elektroninė mokėjimo priemonė ir nurodytas paros laikas, kada naudotojas gali naudotis priemone, bei nustatyti ryšio, techninės ir programinės įrangos reikalavimai, jei tokie būtini;

2) nustatytas bet kokių pirminių ir periodinių įmokų, komisinio atlyginimo ir kitų mokėjimų, kuriuos turės mokėti naudotojas, dydis, taip pat palūkanų už kredito įstaigos kreditą, skirtą naudotojui mokėjimams atlikti, norma bei jų skaičiavimo būdas;

3) nustatytas terminas, jeigu jis žinomas kredito įstaigai, per kurį lėšos po operacijos inicijavimo bus nurašytos iš naudotojo sąskaitos kredito įstaigoje arba įskaitytos į ją;

4) nustatytas terminas, per kurį naudotojas gali pateikti prieštaravimus dėl įvykdytos operacijos, taip pat skundų dėl nuostolių atlyginimo nagrinėjimo tvarka;

5) nustatyta tvarka ir būdas, kaip naudotojas 20 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytais atvejais pateikia pranešimą kredito įstaigai arba jos nurodytam asmeniui;

6) nustatyta, kokiais atvejais ir iki kada naudotojas gali atšaukti elektronine mokėjimo priemone sudarytą mokėjimo nurodymą.

3. Jeigu elektroninė mokėjimo priemonė naudojama operacijoms užsienyje atlikti, papildomai turi būti nurodyta:

1) kredito įstaigos imamų įmokų, komisinio atlyginimo ir kitų mokėjimų už operacijas užsienio valiuta dydis;

2) kuo remiantis nustatomas užsienio valiutos keitimo santykis, taip pat jo nustatymo data.

19 straipsnis. Informacijos apie elektroninės mokėjimo priemonės naudojimą pateikimas

Kredito įstaiga, suteikusi elektroninę mokėjimo priemonę, turi sutartyje numatytais terminalais raštu arba elektroninėmis ryšio priemonėmis pateikti naudotojui aiškią ir lengvai suprantamą informaciją apie elektroninėmis mokėjimo priemonėmis atliktas operacijas. Informacijoje turi būti nurodyta:

- 1) operacijos turinys, atlikimo data ir, jeigu taikytina bei įmanoma, priemonės panaudojimo vieta;
- 2) operacijos metu iš naudotojo sąskaitos nurašyta lėšų suma sąskaitoje esančia valiuta ir, jeigu taikytina, lėšų suma mokėjimo valiuta;
- 3) įmokos, komisinis atlyginimas ir kiti mokėjimai, išskaičiuoti už atliktas operacijas;
- 4) valiutos keitimo santykis, jeigu operacijos metu buvo keičiama valiuta.

20 straipsnis. Elektroninės mokėjimo priemonės suteikiančių kredito įstaigų ir šių priemonių naudotojų pareigos

1. Elektroninės mokėjimo priemonės suteikianti kredito įstaiga privalo:

1) suteiktas tapatybės patvirtinimo priemonės atskleisti tik elektroninės mokėjimo priemonės naudotojui;

2) priimti naudotojo žodinį ir (ar) raštišką pranešimą arba nurodyti asmenį, kuris priims tokį pranešimą, kai: elektroninė mokėjimo priemonė prarandama kitam asmeniui ją užvaldžius, pametama ar dėl kitų priežasčių naudotojas negali jos valdyti (toliau – prarandama); naudotojas įtaria, kad jam suteiktos tapatybės patvirtinimo priemonės neužtikrina operacijų saugumo; ataskaitoje arba kitoje pateiktoje informacijoje naudotojas aptinka jo neinicijuotų arba klaidingai atliktų operacijų;

3) priimti šios dalies 2 punkte nurodytus pranešimus bet kuriuo paros metu. Jeigu naudotojas pranešė žodžiu, kredito įstaiga privalo sudaryti galimybę naudotojui įrodyti, kad jis tokį pranešimą pateikė;

4) gavusi šios dalies 2 punkte nurodytą naudotojo pranešimą, imtis priemonių, kad būtų nutrauktas tolesnis elektroninės mokėjimo priemonės naudojimas;

5) kilus ginčui su naudotoju, teikti įrodymus, kad operacija teisingai parodyta sąskaitose ir kad jos nepaveikė techniniai arba kitokie trikdžiai;

6) neužsakytos elektroninės mokėjimo priemonės nesiųsti paštu, išskyrus atvejį, kai kredito įstaiga keičia naudotojo turimą elektroninę mokėjimo priemonę.

2. Kredito įstaiga, elektroninės mokėjimo priemonės galiojimo metu nusprendusi pasiūlyti keisti elektroninės mokėjimo priemonės suteikimo ir naudojimo sutarties sąlygas, privalo iš anksto kredito įstaigos ir naudotojo sutartu būdu pranešti apie tai naudotojui ir nustatyti ne mažesnę kaip 30 dienų terminą atsakyti.

3. Šio straipsnio 2 dalies nuostata dėl atsakymui skirtą 30 dienų terminą netaikoma, kai keičiama palūkanų už kredito įstaigos kreditą naudotojui mokėjimams atlikti norma, o nauja palūkanų norma įsigalioja nuo pranešime nurodytos datos. Šiuo atveju, nepanaikindama naudotojo teisės nutraukti sutartį, kredito įstaiga nedelsdama informuoja naudotoją (asmeniškai) apie numatomą palūkanų normos pakeitimą.

4. Elektroninėmis mokėjimo priemonėmis atliktas operacijas, taip pat šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytus naudotojo pranešimus kredito įstaiga turi registruoti naudodamos procedūras ir priemones, užtikrinančias saugų ir teisingą registruotos informacijos atkūrimą bei užkertančias kelią galimybei tokią informaciją suklastoti. Registruotą informaciją ir visus dokumentus, susijusius su elektroninių mokėjimo priemonių finansinėmis operacijomis, kredito įstaigos privalo saugoti laikydamosi Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų apskaitos dokumentų saugojimo terminų.

5. Kredito įstaigos, naudotojui suteikiančios teisę naudoti programinę įrangą kaip elektroninę mokėjimo priemonę, privalo:

1) išmokyti arba kitaip paaiškinti, kaip naudotis programine įranga, ir informuoti apie riziką, susijusią su įrangos saugumu;

2) sudaryti galimybę naudotojui registruoti kiekvieną jo inicijuotą finansinę operaciją ar (ir) iš karto po operacijos atlikimo gauti (atsispausdinti) patvirtinimą, kad operacija atlikta, ir pasinaudoti tuo kaip įrodymu kilus ginčams su kredito įstaiga dėl įvykusios operacijos. Kiekviena operacija privalo būti savitai identifikuojama;

3) įgyvendinti priemones, kurios verstų naudotoją papildomai patvirtinti jo inicijuotą operaciją, jeigu operacijos suma viršija didžiausią kredito įstaigos nustatytą sumą, kuriai toks patvirtinimas nėra būtinas;

4) turėti galimybę nustatyti ir registruoti su programinės įrangos saugumo pažeidimais susijusius įvykius arba veiksmus bei atitinkamą informaciją (naudojimosi laiką, būdą ir pan.) ir pranešti naudotojui, kad yra tokia galimybė;

5) sudaryti galimybę naudotojui kiekvienu momentu nustatyti apsaugos priemonių būklę, kai saugumą užtikrina speciali programinė įranga.

6. Kredito įstaigos, suteikiančios elektroninius pinigus, privalo:

1) nustatyti didžiausią leistiną priemonėje saugomų elektroninių pinigų likutį;

2) turėti galimybę sekti (stebėti) priemonėse saugomus elektroninių pinigų likučius, kad būtų galima palyginti juos su priemonės naudotojų iš anksto apmokėtomis ir gavėjams išmokėtomis lėšomis;

3) suteikti galimybę naudotojui patikrinti ne mažiau kaip penkias paskutines priemone atliktas operacijas bei joje saugomą elektroninių pinigų likutį;

4) naudotojo reikalavimu keisti priemonėje saugomus elektroninius pinigus į tos pačios valiutos grynuosius pinigus nominaliąja verte.

7. Elektroninės mokėjimo priemonės naudotojas privalo:

1) elektroninę mokėjimo priemonę naudoti laikantis elektroninės mokėjimo priemonės suteikimo ir naudojimo sąlygų;

2) nedelsiant informuoti kredito įstaigą arba jos nurodytą asmenį šio straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytais atvejais;

3) saugoti elektroninę mokėjimo priemonę ir kredito įstaigos suteiktas tapatybės patvirtinimo priemones; nerašyti asmens tapatybės nustatymo ar kitų kredito įstaigos suteiktų kodų ir slaptažodžių ant elektroninės mokėjimo priemonės ar ant kartu su ja laikomų daiktų;

4) neatšaukti elektronine mokėjimo priemone pateikto mokėjimo nurodymo, išskyrus atvejus, kai kredito įstaiga ir elektroninės mokėjimo priemonės naudotojas susitarė, kad mokėjimo nurodymas gali būti atšauktas, arba kai naudotojui pateikiant mokėjimo nurodymą nebuvo nurodyta mokėjimo nurodymo suma.

21 straipsnis. Civilinės atsakomybės nustatymo principai

Kredito įstaigos ir elektroninės mokėjimo priemonės naudotojo sutartyje turi būti detalios išdėstyta šalių civilinė atsakomybė už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą. Nustatant šalių atsakomybę, būtina laikytis šių principų:

1) nuostoliai, susiję su elektroninės mokėjimo priemonės praradimu arba suteiktų tapatybės patvirtinimo priemonių atskleidimu, tenka naudotojui. Nuostolius, kurie atsirado po 20 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatyto pranešimo pateikimo momento, išskyrus atvejį, kai įrodoma, kad nuostoliai atsirado dėl naudotojo tyčios arba didelio neatsargumo, atlygina kredito įstaiga;

2) pagal šio straipsnio 1 punktą naudotojui tenkančių nuostolių, susijusių su elektroninės mokėjimo priemonės praradimu, atsiradusių iki 20 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatyto pranešimo pateikimo momento, suma neturi viršyti 150 eurų ekvivalento litais. Kai įrodoma, kad nuostoliai atsirado dėl naudotojo tyčios arba didelio neatsargumo, pažeidus 20 straipsnio 7 dalies nuostatas, naudotojui tenkančių 150 eurų ekvivalento litais nuostolių riba netaikoma;

3) kredito įstaiga naudotojui atlygina nuostolius, naudojantis elektronine mokėjimo priemone atsiradusius dėl neįvykdytų arba ne dėl naudotojo kaltės klaidingai įvykdytų operacijų, ne naudotojo inicijuotų operacijų, klaidų arba netikslumų, priskirtinų kredito įstaigai tvarkant naudotojo sąskaitą;

4) kredito įstaiga elektroninių pinigų naudotojui atlygina su elektroninių pinigų praradimu susijusius nuostolius, taip pat nuostolius, atsiradusius dėl naudotojo operacijos, įvykdytos su trūkumais, kurie atsirado dėl kredito įstaigos įrangos arba suteiktos naudoti priemonės netinkamo veikimo, jeigu kredito įstaiga neįrodo, kad netinkamas veikimas buvo tyčia naudotojo sukeltas.

PENKTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22 straipsnis. Klientų ir kredito įstaigos ginčų sprendimas

1. Klientų prašymus (skundus) dėl kredito įstaigos veiksmų, kuriais kredito įstaiga pažeidžia šio Įstatymo reikalavimus ir (ar) kliento teisėtus interesus, nagrinėja kredito įstaiga. Kredito įstaiga privalo išnagrinėti raštiškus kliento prašymus (skundus) ir raštu atsakyti klientui per 30 dienų nuo prašymo gavimo dienos. Klientų prašymus (skundus) kredito įstaiga nagrinėja nemokamai.

2. Kredito įstaigai ir klientui nesusitarus, klientas turi teisę kreiptis į teismą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

23 straipsnis. Vartotojo ir kredito įstaigos ginčų sprendimas

1. Jeigu kredito įstaigos atsakymas į šio Įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje nurodytą vartotojo prašymą (skundą) netenkina vartotojo ar jam nebuvo atsakyta, vartotojas ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo vartotojo prašymo (skundo) pateikimo kredito įstaigai dienos turi teisę kreiptis į Nacionalinę vartotojų teisių apsaugos tarybą prie Teisingumo ministerijos (toliau – Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba). Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba skundus nagrinėja savo nustatyta tvarka.

2. Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba vartotojo skundą privalo išnagrinėti ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo skundo pateikimo dienos. Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba į savo posėdžius turi teisę kviesti Lietuvos banko ir kitų valstybės institucijų, kredito įstaigų atstovus bei kitus asmenis, kurių kompetencija arba interesai susiję su svarstomu klausimu.

3. Nacionalinės vartotojų teisių apsaugos tarybos priimti sprendimai dėl nuostolių atlyginimo yra kredito įstaigai privalomi, jeigu kredito įstaiga per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos nepareiškė prieštaravimo Nacionalinei vartotojų teisių apsaugos tarybai.

4. Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba skundus nagrinėja nemokamai.

5. Jeigu kredito įstaiga ir vartotojas nesusitaria, vartotojas turi teisę kreiptis į teismą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

24 straipsnis. Palūkanos

Palūkanų, kurias kredito įstaiga pagal šį Įstatymą privalo sumokėti klientui už įsipareigojimų nevykdymą, dydis apskaičiuojamas taikant palūkanų normą, galiojusią prieš tą mėnesį, kurį kredito įstaigai atsiranda pareiga mokėti palūkanas. Kredito įstaiga ir klientas gali susitarti ir dėl kitokio palūkanų dydžio, bet jis negali būti mažesnis, nei nustatyta šiame Įstatyme.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Respublikos
1999 m. spalio 28 d.
įstatymo Nr. VIII-1370
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. Europos Parlamento ir Tarybos 1997 m. sausio 27 d. direktyva 97/5/EB „Dėl tarptautinių kredito pervedimų“.

2. Europos komisijos 1997 m. liepos 30 d. rekomendacija 97/489/EB „Dėl operacijų elektroninėmis mokėjimo priemonėmis ir jas išleidusių ir turinčių asmenų santykių“.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1596](#), 2003-06-05, Žin., 2003, Nr. 61-2753 (2003-06-27), i. k. 1031010ISTA0IX-1596

Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2404](#), 2004-07-15, Žin., 2004, Nr. 116-4336 (2004-07-27), i. k. 1041010ISTA0IX-2404

Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1351](#), 2007-12-05, Žin., 2007, Nr. 132-5355 (2007-12-15), i. k. 1071010ISTA00X-1351

Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-550](#), 2009-12-10, Žin., 2009, Nr. 153-6888 (2009-12-28), i. k. 1091010ISTA00XI-550

Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1340](#), 2011-04-21, Žin., 2011, Nr. 52-2515 (2011-05-03), i. k. 1111010ISTA0XI-1340

Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 1, 3, 6 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo ir papildymo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1685](#), 2011-11-17, Žin., 2011, Nr. 146-6831 (2011-12-01), i. k. 1111010ISTA0XI-1685

Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 9 straipsnio, VI ir VII skyrių pakeitimo ir papildymo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1876](#), 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7767 (2011-12-31), i. k. 1111010ISTA0XI-1876

Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 2, 3, 6, 7 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-303](#), 2013-05-14, Žin., 2013, Nr. 57-2847 (2013-06-01), i. k. 1131010ISTA0XII-303

Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 3 ir 49 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 51 straipsniu ir priedo papildymo įstatymas